

[https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(2\)-14](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(2)-14)

УДК 336:327:343.37

ЗАХАРКІНА Людмила

Сумський державний університет
<https://orcid.org/0000-0003-1002-130X>
e-mail: l.zakharkina@biem.sumdu.edu.ua

НЕБАБА Наталія

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
<https://orcid.org/0000-0003-1264-106X>
e-mail: nebabanatali@meta.ua

ВОЙТОВ Сергій

Університет митної справи та фінансів
<https://orcid.org/0000-0003-1388-3896>
e-mail: kaf_mev@ukr.net

РОМАНОВСЬКИЙ Артур

Університет митної справи та фінансів
<https://orcid.org/0009-0003-8116-8955>
e-mail: kaf_mev@ukr.net

КАСЬЯН Ігор

Сумський державний університет
<https://orcid.org/0009-0006-7464-998X>
Sumysev@gmail.com

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СУБРЕГІОНАЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ КРАЇН ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ БОРОТЬБИ З ФІНАНСОВИМИ ШАХРАЙСТВАМИ ТА ВІДМИВАННЯМ ГРОШЕЙ ПІД ЧАС ТА ПІСЛЯ ВІЙНИ В УКРАЇНІ¹

У статті здійснено порівняльний аналіз потенціалу трьох субрегіональних форматів співпраці: Вишеградської групи (V4), країн Балтії та організації ГУАМ для ефективної боротьби з фінансовими шахрайствами та відмиванням грошей під час та після війни в Україні. Проаналізовано інституційні механізми співпраці, політичну згуртованість, рівень готовності до застосування санкційних механізмів і спроможність інтеграції у нові формати. Дослідження виявило, що жодне з існуючих об'єднань окремо не забезпечує комплексного захисту від фінансових злочинів у сучасних умовах. Найбільш перспективним визнано створення коаліції спроможних держав, що включатиме Україну, Польщу, Чехію, Литву, Латвію, Естонію, Словаччину, Молдову та Грузію. Така коаліція передбачає спільний обмін інформацією, інтеграцію санкційних механізмів, моніторинг допомоги на відбудову та превенцію фінансових злочинів. Результати дослідження мають практичну значущість для удосконалення стратегії боротьби з фінансовою злочинністю у кризових та посткризових умовах.

Ключові слова: фінансове шахрайство, відмивання грошей, субрегіональні об'єднання, міжнародна співпраця, війна в Україні, післявоєнне відновлення.

ZAKHARKINA Liudmyla

Sumy State University

NEBABA Natalia

Oles Honchar Dnipro National University

VOITOV serhii, ROMANOVSKYY Artur

University of Customs and Finance

KASIAN Ihor

Sumy State University

COMPARATIVE ASSESSMENT OF SUBREGIONAL GROUPINGS OF COUNTRIES FOR EFFECTIVE COMBATING OF FINANCIAL FRAUD AND MONEY LAUNDERING DURING AND AFTER THE WAR IN UKRAINE

This article presents a comparative analysis of the potential of three subregional cooperation formats: the Visegrad Group (V4), the Baltic States, and the GUAM Organization for effective combat against financial fraud and money laundering during and after the war in Ukraine. The study examines institutional cooperation mechanisms, the degree of political cohesion among member states, readiness to apply sanction mechanisms, and the capacity for integration into new cooperative formats. It reveals that none of the existing alliances alone ensures comprehensive protection against financial crimes under current crisis conditions. The research highlights the urgent need for the formation of a new coalition of capable states, composed of Ukraine, Poland, Czechia, Lithuania, Latvia, Estonia, Slovakia, Moldova, and Georgia. Such a coalition would foster enhanced information exchange, integration of sanction enforcement efforts, monitoring of international aid dedicated to reconstruction, and prevention of financial crimes in vulnerable environments. It would strategically combine the regulatory strength of EU countries with the operational intelligence and situational

¹ Стаття підготовлена за результатами дослідження, що фінансується за рахунок бюджетних коштів МОН України «Національна безпека України через запобігання фінансовим шахрайствам та легалізації брудних грошей: воєнні та післявоєнні виклики» (реєстраційний номер: 0123U101945).

awareness of frontline states. The proposed model also emphasizes the importance of flexible coordination structures rather than rigid institutional frameworks, aiming for synergy based on shared risks, mutual interests, and compliance with global anti-money laundering and counter-terrorism financing (AML/CFT) standards. The findings of the study are practically significant for improving the resilience of regional financial security systems, ensuring the transparency of recovery aid flows, and preventing illicit financial activities in both wartime and post-conflict recovery phases. The research contributes to the development of regional strategies that align with global security frameworks and offers valuable recommendations for policymakers, supervisory authorities, and international organizations seeking to enhance coordinated responses to financial crime threats in times of political and economic instability.

Keywords: financial fraud, money laundering, subregional associations, international cooperation, war in Ukraine, post-war recovery.

Стаття надійшла до редакції / Received 11.04.2025

Прийнята до друку / Accepted 06.05.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Війна в Україні суттєво змінила ризик-профіль фінансових злочинів у міжнародному середовищі, з особливою концентрацією проявів у Європі. Різне зростання обсягів міжнародної допомоги, гуманітарного фінансування та коштів на відновлення супроводжується сплеском фінансового шахрайства, відмивання грошей і зловживань у бюджетному процесі – як в Україні, так і в державах, залучених до відповідних процесів фінансування, постачання чи контролю. Одночасно міжнародні санкції, накладені на країну-агресора, спричинили розвиток нових схем обходу обмежень, зокрема через використання транзитних держав і юрисдикцій, що не повною мірою інтегровані у санкційні та регуляторні режими ЄС або FATF [1, 2]. У такій ситуації на перший план виходить потреба у скоординованій міждержавній відповіді на загрози легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансових шахрайств, особливо у воєнний і післявоєнний періоди. Існуючі механізми регіонального співробітництва, зокрема Вишеградська група (V4), формат країн Балтії (Естонія, Латвія, Литва) та об'єднання ГУАМ (регіональне об'єднання чотирьох країн: Грузія, Україна, Азербайджан, Молдова), мають певні напрацювання у сфері протидії фінансовим злочинам [3, 4, 5], однак залишаються фрагментарними та недостатньо скоординованими.

Проблема, яку досліджує ця стаття, полягає в необхідності здійснення порівняльної оцінки потенціалу зазначених субрегіональних форматів у боротьбі з фінансовим шахрайством і відмиванням коштів. Це дозволить виявити можливості для формування дієвого субрегіонального об'єднання країн, здатного забезпечити фінансову стійкість регіону у воєнний і післявоєнний періоди.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика фінансових шахрайств і відмивання коштів в умовах війни в Україні набула особливої актуальності у 2022–2024 роках. У праці [6] наголошується, що воєнний конфлікт створює високі ризики зловживань при розподілі міжнародної допомоги, а також сприяє розквіту тіньових ринків і схем легалізації коштів сумнівного походження. Автори підкреслюють важливість публічно-приватного партнерства та міжнародної координації задля збереження цілісності фінансової системи України. Згідно з дослідженням [7, 8] Україна стикається з новими викликами у сфері кіберфінансових шахрайств, що виникають внаслідок збройного конфлікту та активізації цифрових фінансових операцій. Ці виклики включають шахрайські схеми, пов'язані з благодійністю, фальшивими інвестиційними проєктами та зловживанням державними програмами допомоги. У 2023 році Державна служба фінансового моніторингу України опублікувала звіт [9], у якому зазначено, що основними загрозами для фінансової системи країни є відмивання грошей у контексті військової агресії, використання дистанційних послуг та віртуальних активів.

У 2022 році Europol ініціював операцію Oscar, яка об'єднала зусилля держав-членів ЄС, Євроюсту та Frontex щодо заморожування активів осіб, пов'язаних із війною. За перші два роки операції було зафіксовано мільярдні обсяги арештованих активів, що свідчить про ефективність регіональної взаємодії у сфері фінансової безпеки [10]. Дослідження [3] наголошує на потенціалі країн V4 у боротьбі з фінансуванням тероризму та відмиванням грошей, водночас вказуючи на те, що підрозділи фінансової розвідки (ПФР) кожної країни мають свої окремі операційні моделі, які інтегруються через ширшу міжнародну мережу Егмонтської групи та різноманітні двосторонні канали. Країни Балтії часто називають історією успіху реформ протидії відмиванню коштів. Після того, як у 2018 році латвійські банки були визнані «організаціями з відмивання грошей», країни Балтії запровадили кардинальні зміни, посиливши нагляд за банками, покращивши прозорість бенефіціарної власності та навіть створивши нові моделі правозастосування. Так ПФР Латвії було юридично визначено центральним органом із забезпечення виконання санкцій, консолідуючи обов'язки, які в інших країнах ЄС роздроблені між кількома відомствами. Цей крок, який в ЄС вважається інноваційним, виявився ефективним у заморожуванні активів і застосуванні санкцій ЄС, пов'язаних з війною [4]. Організація за демократію та розвиток ГУАМ є рідкісним прикладом інституціоналізованого альянсу між пострадянськими державами з чіткою увагою до запобігання злочинності. Робоча група ГУАМ із боротьби зі злочинністю та її підгрупи (включно з корупцією та відмиванням грошей) регулярно збираються для обміну оновленнями нормативних документів та координації зусиль правоохоронних органів. Під час зустрічей у 2023–2024 роках у режимі відеоконференції члени ГУАМ обговорювали оперативну співпрацю у сфері

повернення активів, у тому числі активів, які перебувають під міжнародними санкціями, і регулювання віртуальних активів для боротьби з відмиванням грошей на основі криптовалют [5].

Таким чином, наявні публікації та міжнародні ініціативи свідчать про пошук кращих практик у сфері боротьби з фінансовими злочинами. Однак, залишаються проблеми фрагментованості зусиль та відсутності інтегрованого субрегіонального підходу, що актуалізує потребу в глибшому порівняльному аналізі потенціалу існуючих субрегіональних об'єднань країн.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Попри наявні ініціативи, бракує комплексної міжблокової порівняльної оцінки потенціалу субрегіональних об'єднань країн для спільної протидії фінансовим злочинам під час війни та у фазі післявоєнного відновлення. Не розроблено єдиної стратегії щодо залучення країн з різними рівнями інституційної спроможності в одне узгоджене об'єднання.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є здійснення порівняльної оцінки трьох субрегіональних об'єднань країн (V4, Балтія, ГУАМ) для виявлення можливостей формування нового субрегіонального об'єднання країн для ефективної боротьби з фінансовими шахрайствами та відмиванням грошей під час та після війни в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У відповідь на зростаючі виклики фінансових шахрайств і відмивання грошей, зумовлені війною в Україні, здійснено порівняльний аналіз потенціалу субрегіональних форматів співпраці: Вишеградської групи (V4), країн Балтії та об'єднання ГУАМ. Такий аналіз дозволяє виявити сильні й слабкі сторони кожного з об'єднань, оцінити рівень їх готовності до скоординованої боротьби з транснаціональними фінансовими злочинами, а також сформулювати пропозиції щодо формування нового субрегіонального об'єднання країн для ефективної боротьби з фінансовими шахрайствами та відмиванням грошей під час та після війни в Україні на основі коаліції спроможних держав. Проведене дослідження базується на порівняльному аналізі документів, політичних декларацій, міжнародних стандартів (зокрема, FATF, директив ЄС) та прикладів реальної міждержавної взаємодії за останні три роки. Було проаналізовано інституційні механізми, обсяг і тематичне спрямування співпраці, регуляторна спроможність, рівень інтегрованості до глобальних і європейських режимів протидії фінансовим злочинам.

Вишеградська група (V4).

V4 є субрегіональним блоком, у якому країни інтегровані до Європейського Союзу та дотримуються стандартів FATF, що забезпечує єдину правову й регуляторну основу. Усі країни активно співпрацюють із глобальними мережами фінансової розвідки, зокрема Egmont Group, та беруть участь у програмних платформах ЄС, таких як Європол і Євроюст. Разом з тим, у межах самого V4 відсутні окремі спільні структури для боротьби з відмиванням коштів або фінансовим шахрайством. Усі заходи реалізуються через наднаціональні механізми або на основі двосторонніх домовленостей між ПФР. Серед сильних сторін V4 – наявність стійких інституцій, високий рівень технічної підготовки органів контролю й фінансової аналітики, а також політична підтримка з боку окремих держав, зокрема Польщі, яка активно співпрацює з українськими партнерами у сфері протидії обігу коштів, пов'язаних із ухиленням від санкцій. Водночас слабкою стороною є відсутність політичної єдності щодо санкційної політики: позиція Угорщини щодо росії викликає сумніви в її залученості до спільного режиму контролю за фінансовими потоками в умовах війни. Крім того, обмеженість власних ініціатив V4 у цій сфері та надмірна залежність від рамок ЄС знижують потенціал для формування нового субрегіонального об'єднання.

Країни Балтії.

Естонія, Латвія, Литва демонструють високу ступінь узгодженості в підходах до запобігання відмиванню коштів і фінансовим злочинам. Співпраця між їхніми ПФР ґрунтується на тристоронніх угодах, регулярних міжвідомчих контактах та участі у Балтійській асамблеї. Особливої уваги заслуговує досвід Латвії, де повноваження із впровадження санкцій централізовані у ПФР, що забезпечує швидку й ефективну координацію. Загалом, регіон має спільну нормативну базу, високу політичну волю та досвід реформ, які почалися після серії скандалів у банківському секторі. До сильних сторін Балтії належать узгодженість дій, здатність швидко реагувати на виклики, інтеграція до європейських структур і каналів обміну інформацією. Недоліками є обмеженість географічного охоплення, що знижує релевантність для зон активних воєнних дій, та обмежені ресурси у випадку пікового навантаження, як це було зафіксовано під час активної фази війни в Україні. У майбутньому країни Балтії можуть виступати як експертно-тренінговий центр для ширших коаліцій.

ГУАМ.

Організація за демократію та економічний розвиток ГУАМ є єдиною формалізованою регіональною організацією серед досліджених, із власним секретаріатом і постійно діючими робочими групами. Робоча підгрупа з питань боротьби з корупцією та відмиванням грошей активно функціонує, здійснює координацію

обміну даними, обговорення регуляторних змін і узгодження позицій щодо нових загроз, зокрема пов'язаних із криптовалютами. Особливо помітною стала активізація співпраці в 2022–2024 роках. Перевагою ГУАМ є доступ до першоджерел ризику, особливо в Україні, яка перебуває в центрі зони конфлікту. Цей аспект надає організації унікальну перспективу в частині виявлення новітніх схем легалізації коштів. Водночас важливим стимулом для реформ у трьох із чотирьох країн (Україна, Молдова, Грузія) є набуття статусу кандидатів на вступ до ЄС, що передбачає гармонізацію режимів AML/CFT із європейськими директивами. Разом з тим, ГУАМ має серйозні обмеження: різні рівні політичної мотивації та участі, особливо з боку Азербайджану; обмежений доступ до ресурсів ЄС; відсутність повноцінної правової інтеграції; асиметрії в інституційному потенціалі. Тому, попри свою гнучкість і потенціал до оперативності, даний альянс потребує інституційного підсилення, технічної підтримки та вбудованості у ширші європейські мережі.

Порівняльний аналіз готовності трьох субрегіональних об'єднань до ефективної боротьби з фінансовими шахрайствами та відмиванням грошей подано в табл. 1.

Таблиця 1.

Порівняльна готовність V4, Балтії та ГУАМ до формування субрегіонального об'єднання для боротьби з фінансовими шахрайствами та відмиванням грошей під час і після війни в Україні

Критерій	Вишеградська група (V4)	Країни Балтії	Організація за демократію та економічний розвиток ГУАМ
Включення України	Україна не є членом. Взаємодія обмежується окремими двосторонніми ініціативами.	Непряме залучення через формат «Люблінського трикутника» (Польща–Україна–Литва).	Україна є повноправним членом об'єднання.
Політична згуртованість між членами	Низька. Розбіжності щодо політики росії, особливо зі сторони Угорщини та Словаччини.	Висока. Послідовне узгодження політики та сильна регіональна ідентичність.	Помірна. Різні геополітичні орієнтації членів.
Наявність офіційної структури співпраці щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму (AML/CFT)	Відсутня окрема рамка. Співпраця здійснюється через загальноєвропейські структури, такі як Європол та Євроюст.	Існують сталі тристоронні угоди між підрозділами фінансової розвідки (ПФР) трьох країн.	Діє Робоча підгрупа ГУАМ із протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, яка проводить координаційні зустрічі.
Інтенсивність обміну інформацією	Помірна. Переважно двосторонні та неформальні.	Висока. Створені тристоронні механізми для обміну даними ПФР.	Змінна. Формальні механізми існують, але впровадження відбувається нерівномірно
Інституційна спроможність у сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму (AML/CFT)	Висока; розвинені системи контролю, відповідність Директивам ЄС і стандартам FATF.	Висока; значні реформи після 2018 року; відповідність Директивам ЄС і стандартам FATF, активна співпраця з міжнародними партнерами.	Нерівномірна: Україна та Молдова мають зміцнені структури, тоді як Азербайджан і Грузія потребують посилення.
Кількість спільних операцій	Обмежена. Координація переважно через Європол або Євроюст без власних регіональних механізмів.	Значна кількість спільних розслідувань з протидії фінансовим злочинам та кібершахрайству.	Помірна. Є приклади координації у розслідуваннях щодо криптовалют, однак загалом досвід є новим.
Готовність застосовувати санкційні механізми у рамках регіональної співпраці	Помірна. Польща та Чехія активно підтримують санкції, тоді як позиція Угорщини та Словаччини є менш однозначною.	Висока; Естонія, Латвія і Литва демонструють активну та скоординовану підтримку санкційної політики ЄС щодо росії.	Нерівномірна; Україна та Молдова орієнтовані на застосування санкцій, Грузія та Азербайджан демонструють обережність і прагнення уникати прямої конфронтації.
Можливість інтеграції в нове субрегіональне об'єднання	Обмежена через політичні суперечності між членами.	Висока. Наявність спільних політичних орієнтирів та попередній досвід співпраці з Україною.	Висока. Завдяки провідній ролі України та спільному інтересу в посиленні фінансової безпеки.

Джерело: авторська розробка

Даний порівняльний аналіз свідчить, що жодне з аналізованих угруповань самостійно не забезпечує належної ефективності для повномасштабної координації у сфері протидії фінансовим злочинам під час і після війни в Україні. Найбільш перспективною видається модель коаліції на основі функціонального доповнення: інституційна та регуляторна спроможність V4; гнучкість, експертний досвід і аналітична ефективність країн Балтії; розвідувальні дані, політична воля й безпосередній ризик-контекст з боку України та її партнерів по ГУАМ. Тому доцільним є створення нового субрегіонального об'єднання країн, що базується на принципі «коаліції спроможних», який передбачає добровільну участь держав, об'єднаних не лише географічно, а й за спільною метою протидії транснаціональним фінансовим загрозам. У такій конфігурації Польща, Чехія та країни Балтії могли б забезпечити стандартизовані канали контролю, аналітичну підтримку та вихід на платформи ЄС, тоді як ГУАМ, особливо Україна, відіграватимуть роль

джерела даних та оперативного реагування. Аналіз показує, що ефективна протидія фінансовим шахрайствам і відмиванню коштів під час і після війни в Україні потребує гібридної моделі, здатної поєднати найкращі практики та ресурси різних субрегіональних блоків у межах нового узгодженого й стратегічно спрямованого субрегіонального об'єднання.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження засвідчило, що субрегіональні формати співпраці: Вишеградська група, Балтійське співтовариство та ГУАМ мають важливі, але різновекторні елементи інституційної, операційної та нормативної готовності до протидії фінансовим шахрайствам та відмиванню коштів у воєнний і післявоєнний періоди. Жодна з існуючих структур не є повністю самодостатньою, однак у поєднанні вони створюють базу для формування гнучкого субрегіонального об'єднання, здатного координувати зусилля держав із різними правовими, економічними та геополітичними передумовами. Найбільш обґрунтованим підходом видається створення інтегрованої мережевої структури співпраці, що включатиме Україну, Польщу, Чехію, Литву, Латвію, Естонію, Словаччину, Молдову та Грузію. Польща, Чехія та країни Балтії демонструють стійку нормативну відповідність стандартам FATF і ЄС, ефективне застосування санкцій та політичну підтримку України. Україна, Молдова і Грузія активізували реформи у сфері фінансового моніторингу й забезпечують доступ до даних про регіональні ризики. Словаччина залишається важливою ланкою європейської фінансової архітектури, хоча політичні зміни вимагають врахування можливих коливань у санкційній політиці. Участь Угорщини й Азербайджану може розглядатися за умови їхнього повного приєднання до принципів фінансової прозорості та санкційної узгодженості. Така модель дозволить використовувати досвід країн ЄС у застосуванні санкцій, швидко оперативну взаємодію у форматі фінансової розвідки, доступ до джерел ризику на території України, а також інституційні платформи ГУАМ. Особливо цінним є те, що така коаліція може функціонувати не лише в межах боротьби з відмиванням грошей, але й у сфері превенції фінансових злочинів, контролю за використанням міжнародної допомоги та відстеження санкційних активів.

Перспективою подальших досліджень є формалізація функціональних механізмів субрегіонального об'єднання країн; деталізація механізмів правового забезпечення транснаціональної співпраці (угоди про обмін даними, спільні стандарти звітності, нормативна гармонізація); формування індикаторів ефективності та розробка цифрових інструментів аналітики, зокрема алгоритмів виявлення схем відмивання коштів через криптовалюту.

Література

1. Szyszczak, E. Sanctions effectiveness: what lessons three years into the war on Ukraine? *Economics Observatory*. 19 Feb. 2025. URL: <https://www.economicsobservatory.com/sanctions-effectiveness-what-lessons-three-years-into-the-war-on-ukraine>
2. Bové, L., Kornienko, Y., Loginova, E., Bačić, M. Belgian Money Laundering Investigation Overlaps With Ukraine War Profiteering Probe. *Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP)*. 20 Dec. 2024. URL: <https://www.occrp.org/en/scoop/belgian-money-laundering-investigation-overlaps-with-ukraine-war-profiteering-probe>
3. Markiewicz, M. Report 1 Visegrad Four: Countering the financing of terrorism while not directly threatened by terrorism. *GLOBSEC*. 25 May 2021. URL: <https://www.globsec.org/what-we-do/publications/report-1-visegrad-four-countering-financing-terrorism-while-not-directly>
4. Verhelst, K. How dirty Russian money taught Latvia to get serious on sanctions. *POLITICO Europe*. 10 May 2024. URL: <https://www.politico.eu/article/latvia-designated-financial-intelligence-unit-enforcing-sanctions-imposed-eu-response-russia-dirty-money>
5. Organization for Democracy and Economic Development – GUAM. *24th Meeting of the Working Subgroup on Combating Corruption and Money Laundering*. 4 Apr. 2024. URL: <https://guam-organization.org/en/24th-meeting-of-the-working-subgroup-on-combating-corruption-and-money-laundering>
6. Ihnatenko, O., Abbasova, A. *The Resilience and Integrity of the Financial System in Ukraine: Conference Report*. London: Royal United Services Institute for Defence and Security Studies, 2024. 17 p. (RUSI Conference Report). URL: <https://static.rusi.org/resilience-integrity-financial-system-ukraine-web-final.pdf>
7. Reznik, O. Examining Ukraine's Approaches and Obstacles in Addressing Cyber-Financial Fraud Amid Armed Conflict. *Journal of Information Systems Engineering & Management*. 2025. Vol. 10, No. 1S: 330–346. URL: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i10s.1382>
8. Koibichuk, V., Kochnieva, V., Buriak, A., Petrusenko, Y. Description of New Financial Fraud and Money Laundering Schemes During the War in Ukraine. *Socio-economic relations in the digital society*. 2024. Vol. 4(54): 29–38. URL: <https://doi.org/10.55643/ser.4.54.2024.582>
9. State Financial Monitoring Service of Ukraine. *Annual Report 2023*. Kyiv: SFMS, 2024. – 92 p. URL: https://fiiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Activity%20reports/Report_2023_ENG.pdf.

10. Europol. Europol holds largest-ever operation to increase seizures of criminal assets worldwide. 2025, January 17. URL: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-holds-largest-ever-operation-to-increase-seizures-of-criminal-assets-worldwide>

References

1. Szyszczyk, E. Sanctions effectiveness: what lessons three years into the war on Ukraine? *Economics Observatory*. 19 Feb. 2025. URL: <https://www.economicsobservatory.com/sanctions-effectiveness-what-lessons-three-years-into-the-war-on-ukraine>
2. Bové, L., Kornienko, Y., Loginova, E., Bačić, M. Belgian Money Laundering Investigation Overlaps With Ukraine War Profiteering Probe. *Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP)*. 20 Dec. 2024. URL: <https://www.occrp.org/en/scoop/belgian-money-laundering-investigation-overlaps-with-ukraine-war-profiteering-probe>
3. Markiewicz, M. Report 1 Visegrad Four: Countering the financing of terrorism while not directly threatened by terrorism. *GLOBSEC*. 25 May 2021. URL: <https://www.globsec.org/what-we-do/publications/report-1-visegrad-four-countering-financing-terrorism-while-not-directly>
4. Verhelst, K. How dirty Russian money taught Latvia to get serious on sanctions. *POLITICO Europe*. 10 May 2024. URL: <https://www.politico.eu/article/latvia-designated-financial-intelligence-unit-enforcing-sanctions-imposed-eu-response-russia-dirty-money>
5. Organization for Democracy and Economic Development – GUAM. *24th Meeting of the Working Subgroup on Combating Corruption and Money Laundering*. 4 Apr. 2024. URL: <https://guam-organization.org/en/24th-meeting-of-the-working-subgroup-on-combating-corruption-and-money-laundering>
6. Ihnatenko, O., Abbasova, A. *The Resilience and Integrity of the Financial System in Ukraine: Conference Report*. London: Royal United Services Institute for Defence and Security Studies, 2024. 17 p. (RUSI Conference Report). URL: <https://static.rusi.org/resilience-integrity-financial-system-ukraine-web-final.pdf>
7. Reznik, O. Examining Ukraine's Approaches and Obstacles in Addressing Cyber-Financial Fraud Amid Armed Conflict. *Journal of Information Systems Engineering & Management*. 2025. Vol. 10, No. 1S: 330–346. URL: <https://doi.org/10.52783/jisem.v10i10s.1382>
8. Koibichuk, V., Kochnieva, V., Buriak, A., Petrushenko, Y. Description of New Financial Fraud and Money Laundering Schemes During the War in Ukraine. *Socio-economic relations in the digital society*. 2024. Vol. 4(54): 29–38. URL: <https://doi.org/10.55643/ser.4.54.2024.582>
9. State Financial Monitoring Service of Ukraine. *Annual Report 2023*. Kyiv: SFMS, 2024. – 92 p. URL: https://fmu.gov.ua/assets/userfiles/200/Activity%20reports/Report_2023_ENG.pdf
10. Europol. Europol holds largest-ever operation to increase seizures of criminal assets worldwide. 2025, January 17. URL: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-holds-largest-ever-operation-to-increase-seizures-of-criminal-assets-worldwide>